

tražio nikakvih isprava: ni teretnice, ni "bez zapreke". Polazeći s navedenog osnovnog načela, dužan je brodar, koji je teret predao a da nije povukao teretnicu, odnosno ispravu "bez zapreke", da na apsolutno pouzdani način dokaže, da je unatoč tome smio predati teret onako, kako ga je predao. Potreba pravne sigurnosti u takvim operacijama, kao što je predaja i primanje tereta iz teretnice, iziskuje maksimalnu strogost kriterija u ocjeni postupka broдача, i to tim više, što se tom istom potrebom opravdavaju oni propisi pomorskog prava, koji u korist broдача određuju održavanje strogih formalnosti protesta i rokova uz sankciju kratkih zastarnih rokova.

Z.R.

V I Š I P R I V R E D N I S U D N R H R V A T S K E
 Drugostepena presuda od 19. II. 1960.

Vijeće: Zvone Rihtman, dr. Dimitar Machiedo, prof. dr. Vladislav Brajković

Brodar odgovara u potpunosti za sadržaj i pravne posljedice isprave, kojom su stranke u određenom trenutku i za postizanje određenog pravnog učinka kontradiktorno utvrdile stanje tereta

"Prosvjedočenjem" od 7. VII. utvrdili su tužitelj (slagač) i tuženik (brodar), da je teret u brodu pomiješan i da je zbog toga rad na iskrcaju otežan za 50%. Na temelju toga tužitelj je tuženiku zaračunao izvršene radove iskrcaja po tarifi povišenoj za 50%, pa budući da je tuženik uskratio isplatu razlike prema redovnoj tarifi, došlo je do tužbe. Prvostepeni je sud odbio tužbeni zahtjev našavši, da su stranke u spomenutom posvjedočenju pogrešno upotrebile izraz "pomiješan", jer da se o pomiješanosti tereta može govoriti samo onda, kada su partije robe, koje se odnose na više teretnica, međusobno pomiješane, tako da tvore novu cjelinu tereta, iz koje je nemoguće izvršiti predaju tereta po teretnici, a u konkretnom sporu nije bio takav slučaj.

Drugostepeni je sud preinačio presudu i usvojio tužbeni zahtjev.

Iz obrazloženja:

Prema tekstu tužiteljeve tarife, stranke imaju, u slučaju pomiješanosti tereta i uslijed toga otežanog rada, dogovor-

no utvrditi stepen otežanja rada, jer će to inače učiniti neutralna komisija . . . Posvjedočenje od 7.VII.1958. ima karakter isprave, kojom stranke kontradiktorno utvrđuju stanje tereta u određenom trenutku i za postizanje određenog pravnog učinka. Brzina prometa u luci i potreba pravne sigurnosti zahtijevaju, da brodar u potpunosti odgovara za sadržaj i pravne posljedice tako kontradiktorno izvršenog utvrđenja, pa ga više ne može pobijati. Zato ga ni sud ne može mijenjati interpretacijom, koja bi dovela do zaključka, da je stanje bilo drukčije, nego što su ga stranke kontradiktorno utvrdile, pa tako otkloniti ili preinačiti pravni učinak, zbog kojega je isprava sastavljena. Naprotiv ima se uzeti, da je tuženik, - koji je pristao, da mu tužitelj izvrši iskrcaj po svojoj tarifi, a ona sadrži i uvodno spomenuti uvjet, - potpisom posvjedočenja izričito pristao na primjenu tarife za otežani rad na bazi od 50% povišenja.

Z.R.

Bilješka: Razumije se, da istaknuto stanovište ne uskraćuje strankama pravo, da protiv kontradiktorno sastavljene isprave o činjenicama ističu one razloge, zbog kojih je inače dopušteno pobijanje svih dvostranih pravnih akata uopće. Kao na pr. dolozno postupanje stranaka i slično.

Z.R.

VIŠI PRIVREDNI SUD NR HRVATSKE
Drugostepena presuda od 24. II. 1960.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr. Dušan Arneri, prof. dr. Vladislav Brajković

Primalac je dužan, na zahtjev pošiljaoca, kao pošten i savjestan privrednik (OU br.3) pravodobno izvršiti ponovno vaganje robe prilikom njena prispjeća - Ako se težina ima utvrditi s vozarom ili špediterom, a vozar ili špediter to odbije, ili odbije izdati ispravu o utvrđenoj količini, količina robe mora se utvrditi komisijski zapisnikom

Tužitelj špediter otpremio je tuženom određenu količinu kalaja u blokovima. Težinu je označio prilikom utovara u tovarnom listu. Naknadno je ustanovio, da je vaga, kojom je mjerio težinu utovarene robe, bila neispravna. Odmah nakon predaje robe željeznici, telegramom je obavijestio primaoca - tuženika,